

СТАВОВИ

кривичног одељења Врховног касационог суда око спорних правних питања у вези којих није постигнута сагласност представника апелационих судова (Нови Сад - 05.04.2019. године, Београд – 05.07.2019. године, Ниш – 30.09.2019. године и Крагујевац – 09.12.2019. године)

Нови Сад - 05.04.2019. године

1. У процесној ситуацији када је решењем Вишег суда након одржане седнице већа малолетнику изречена васпитна мера појачан надзор од стране Органа старатељства која је постала правноснажна и извршина па у поступку извршења Центар за социјални рад у складу са чланом 85. став 1. ЗМ предложи измену изречене мере у васпитну меру упућивање у Васпитну установу, да ли веће члана 85. став 4. ЗМ може у седници већа меру појачаног надзора од стране Органа старатељства заменити мером упућивање у васпитну установу која представља меру заводског карактера обзиром да одредба члана 73. став 2. ЗМ прописује да се заводске мере могу изрећи само по одржаном главном претресу а остале васпитне мере могу и у седници већа?

У описаној процесној ситуацији веће из члана 85. став 4. ЗМ може меру упућивање у Васпитну установу која представља меру заводског карактера изрећи само по одржаном главном претресу у складу са одредбом члана 73. став 2. ЗМ.

2. Да ли се радњама из става 1. члана 194. Кривичног законика, у случају када пунолетно лице те радње предузима према малолетном лицу са којим живи у ванбрачној заједници, чини кривично дело насиља у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, или пак оштећено лице ужива кривично правну заштиту по основу другог кривичног дела (нпр. лака телесна повреда, тешка телесна повреда и др)?

Радњама кривичног дела из члана 194. став 1. Кривичног законика које је пунолетно лице предузело према малолетном лицу са којим живи у ванбрачној заједници, чини се кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези са ставом 1. КЗ.

3. Када јавни тужилац поднесе захтев за привремено одузимање имовине од трећег лица на које је имовина проистекла из кривичног дела пренета теретним правним послом, да ли је јавни тужилац дужан да докаже да је пренос имовине заиста извршен у циљу осујећења одузимања као што је то изричито наведено када се ради о трајном одузимању имовине у члану 38. став 3. и у члану 43. став 3. Закона

о одузимању имовине проистекле из кривичног дела?

Када јавни тужилац поднесе захтев за привремено одузимање имовине од трећег лица а која имовина је проистекла из кривичног дела пренета теретним послом, дужан је да докаже постојање вероватноће да је пренос имовине извршен у циљу осујећења одузимања.

Београд - 05.07.2019. године

1. Да ли адвокат има право на награду за обављен поверљив разговор са осумњиченим пре саслушања осумњиченог пред МУП-ом Републике Србије?

Бранилац окривљеног има право на награду за обављени поверљив разговор са осумњиченим пре саслушања осумњиченог пред радницима МУП Србије, само у ситуацији уколико се ради о саслушању ухапшеног у смислу члана 69. став 1. тачка 2) ЗКП.

2. Коју одлуку треба да донесе Виши суд када се по правоснажности решења којим се Основни суд огласио стварно ненадлежним, Виши јавни тужилац изјасни поднеском да не прихвата оптужницу ОЈТ и то у два случаја: када оптужница није потврђена од стране основног суда пре доношења решења о стварној надлежности и када је оптужница потврђена пре него што се основни суд огласио стварно ненадлежним?

Уколико се у датој процесној ситуацији Виши јавни тужилац изјасни да не прихвата оптужницу основног јавног тужиоца онда у тој фази поступка нема овлашћеног тужиоца те уколико оптужница претходно није потврђена онда ће кривично веће надлежно да одлучује донети решење којим ће одбацити оптужницу у смислу члана 339. став 2. ЗКП, а уколико је оптужница претходно потврђена веће ће исту одлуку донети у смислу члана 416. став 1. тачка 2) ЗКП.

3. У ситуацији када је дошло до преузимања кривичног гоњења против нашег држављанина по замолници стране државе и условима када су достављени докази који су прикупљени према прописима стране државе и од стране надлежних органа те државе, конкретно исказ сведока који је дат у полицији и условима када тог сведока због своје недоступности није могуће испитати у истрази и на главном претресу, да ли се на таквом доказу у редовном кривичном поступку пред домаћим судом читањем истог на главном претресу сходно члану 406. став 1. тачкака 1) ЗКП, може засновати пресуда имајући у виду одредбе члана 26. став 1. Европске конвенције о преносу поступака у кривичним стварима и члана 47. став 3. Закона о

међународно правној помоћи у кривичним стварима с једне стране и одредбе домаћег закона ЗКП, конкретно члана 15. ЗКП, који прописује да се докази прикупљају и изводе у складу са ЗКП и чланом 288. став 2. ЗКП, који прописује да полиција нема овлашћење да саслушава сведоке?

У датој процесној ситуацији уколико је исказ сведока дат у полицији у складу са законом државе молиље, што подразумева да је сведок упозорен и на околности у погледу права и обавеза приликом саслушања, а што у начелу одговара одредбама нашег ЗКП, које регулишу ово питање онда се на таквом доказу и исказу сведока може заснивати пресуда.

4. Да ли убиство учињено у неурачунљивом стању искључује могућност квалификовања противправног дела које је у закону одређено као кривично дело тешког убиства из члана 114. тачка 1) КЗ?

Убиство учињено у неурачунљивом стању не искључује могућност квалификовања противправног дела које је у закону одређено као кривично дело тешког убиства из члана 114. КЗ, што се односи и на квалификаторну околност лишења живота на свиреп начин из члана 114. тачка 1) КЗ.

5. Када након завршеног главног претреса окривљени буде оглашен кривим за два кривична дела и када му је суд за једно кривично дело утврдио казну затвора од 30 година, а за друго кривично дело казну затвора у трајању од једне године и шест месеци и новчану казну од 100.000,00 динара, на коју јединствену казну ће окривљени бити осуђен?

Када окривљени буде оглашен кривим за два кривична дела и када је суд за једно кривично дело утврдио казну затвора од 30 година, а за друго кривично дело казну затвора у трајању од једне године и шест месеци и новчану казну од 100.000,00 динара, осудиће окривљеног само на казну затвора од 30 година.

6. Да ли окривљени у процесној ситуацији када надлежни тужилац изјави жалбу на решење којим је од стране судије за претходни поступак одбијен предлог за одређивање притвора, те када приликом одлучивања по жалби тужиоца од стране ванпретресног већа решење судије за претходни поступак буде преиначено и притвор одређен, може изјавити жалбу против одлуке већа које је поступало као жалбени суд?

У датој процесној ситуацији окривљени може изјавити жалбу против одлуке већа које је поступало као жалбени суд, а о којој жалби ће одлучивати непосредно виши суд.

Ниш - 30.09.2019. године

1. Да ли на одлуку судије за претходни поступак односно одлуку КВ већа, по предлогу за укидање притвора или блаже мере обезбеђења присуства окривљеног, конкретно мере забране напуштања стана, мере забране напуштања боравишта и мере забране прилажења, састајања или комуницирања са одређеним лицима и посећивања одређених места, странке имају право жалбе сходно одредбама Законика о кривичном поступку?

У првој процесној ситуацији, када не прихвати предлог браниоца за укидање притвора или блаже мере за обезбеђење присуства окривљеног, забране напуштања стана, боравишта или забране састајања или комуницирања са одређеним лицима или посећивања одређених места, судија за претходни поступак или судеће веће не сачињава посебан писани отправак одлуке и самим тим се не поставља питање о могућности улагања жалбе.

У другој процесној ситуацији, уколико се прихвати предлог одбране за укидање притвора и наведених мера, тада се о донетој одлуци израђује писани отправак, против које одлуке је дозвољена жалба.

У трећој процесној ситуацији, након подизања оптужнице, против решења о одређивању, продужењу или укидању притвора, као и наведених мера, која се доносе по службеној дужности или на предлог странака, странке и бранилац, могу изјавити жалбу, а јавни тужилац и против решења којим је одбијен његов предлог за одређивање притвора или наведених мера.

У четвртој процесној ситуацији, када КВ веће приликом преиспитивања нађе да нема услова за укидање притвора или наведених мера, у том случају ће у образложењу одлуке ценити и разлог из предлога који претходно није прихваћен у погледу укидања ових мера.

2. Да ли се замена новчане казне казном затвора врши у данима или у месецима, када је реч о новчаној казни у већем износу, код којих је неприменљив законски еквивалент један дан казне затвора за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, с обзиром на ограничење прописано у члану 51. став 1. Кривичног законика, према коме казна затвора не може бити дужа од шест месеци?

Када је реч о новчаној казни у већем износу, код којих је неприменљив законски еквивалент један дан казне затвора за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, с обзиром на ограничење прописано у члану 51. став 1. Кривичног законика, према коме казна затвора не може бити дужа од шест месеци, замена новчане казне казном затвора врши се применом одредбе члана 51. став 2. КЗ у данима.

3. Да ли другостепени суд када одлучује о жалби против решења из члана 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела може укинути првостепено решење, имајући у виду одредбу члана 32. и 33. истог Закона?

Када другостепени суд одлучује о жалби против решења из члана 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела не може донети одлуку којом ће укинути првостепено решење.

4. Да ли другостепени суд када одлучује о жалби против решења о привремено одузетој имовини из члана 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела може преиначити првостепено решење тако што ће привремено одузимање имовине заменити мером забране располагања привремено одузетом имовином?

Када другостепени суд одлучује о жалби против решења о привременом одузимању имовине из члана 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, не може привремено одузимање имовине заменити мером забране располагања привремено одузетим имовином.

5. Да ли осуђени и његов бранилац могу одустати од захтева за изрицање јединствене казне који су поднели у смислу члана 552. тачка 1) ЗКП, до ког стадијума у поступку и какве последице за поступак има њихов одустанак од захтева?

Осуђени и његов бранилац могу одустати од захтева за изрицање јединствене казне који су поднели у смислу члана 552. тачка 1) ЗКП све до правноснажног окончања поступка, у ком случају ће суд поднети захтев

одбацити, а уколико се од поднетог захтева одустало у жалби на првостепену пресуду, другостепени суд ће усвајањем жалбе преначити одлуку и одбацити захтев за изрицање јединствене казне.

6. У ситуацији када је осуђени радњу извршења кривичног дела предузео како у време важења Кривичног закона Савезне Републике Југославије („Службени лист СФРЈ“ бр. 44/75, 34/84, 74/87... и „Службени лист СРЈ“ бр. 35/92...61/01), за које је правноснажно осуђен на казну затвора од 15 година, тако и у време важења Кривичног законика („Службени Гласник РС“ бр. 85/05...94/16), за које је такође правноснажно осуђен на казну затвора у краћем трајању, одредбе ког закона ће се применити у поступку изрицања јединствене казне, да ли одредбе Кривичног закона СРЈ или одредбе Кривичног законика?

У ситуацији када је осуђени радњу извршења кривичног дела предузео како у време важења Кривичног закона Савезне Републике Југославије („Службени лист СФРЈ“ бр. 44/75, 34/84, 74/87... и „Службени лист СРЈ“ бр. 35/92...61/01), за које је правноснажно осуђен на казну затвора од 15 година, тако и у време важења Кривичног законика („Службени Гласник РС“ бр. 85/05...94/16), за које је такође правноснажно осуђен на казну затвора у краћем трајању, примењује се закон који је важио у време подношења захтева за изрицање јединствене казне, а уколико је након тога дошло до измене кривичног закона, онда се примењује закон који је евентуално најблажи за окривљеног.

Крагујевац - 09.12.2019. године

1. Да ли власници оружја из категорија А, Б и Ц Закона о оружју и муницији могу одговарати за неовлашћено држање и ношење оружја у периоду рока за легализацију који је одрђен наредбом Министра унутрашњих послова о легализацији оружја?

У начелу власници оружја из категорије А, Б и Ц Закона о оружју и муницији не могу одговарати за неовлашћено држање и ношење оружја у периоду рока за легализацију који је одређен наредбом министра унутрашњих послова за легализацију оружја.

2. Како другостепени суд треба да поступи са жалбом коју је на првостепену пресуду изјавио изабрани бранилац који је у истом предмету поступао као судија у другостепеном поступку поводом жалбе на решење о потврђивању оптужнице,

(бранилац је ангажован након доношења првостепене пресуде, тако да је једина процесна радња коју је предузео- изјављивање жалбе у корист окривљеног)?

Имајући у виду да повреда одредбе члана 73. став 3. тачка 3) ЗКП, представља обавезан разлог за разрешење браниоца у смислу члана 80. став 1. тачка 1) ЗКП против које одлуке жалба није дозвољена, у датој процесној ситуацији суд ће у смислу цитираног члана покренути по службеној дужности поступак за разрешење браниоца, позвати окривљеног да се у смислу члана 81. став 2. ЗКП изјасни о разлозима за разрешење и на околност да ли прихвата изјављену жалбу браниоца и да ли се има иста сматрати жалбом окривљеног, па уколико то прихвати сматраће се да је жалба поднета од окривљеног као овлашћеног лица, а уколико се окривљени изјасни да жалбу не прихвата као своју у том случају жалбу ће суд одбацити као поднету од неовлашћеног лица. Уколико је стављен предлог за присуство седници већа или уколико суд одлучи да држи претрес пред другостепеним судом, суд ће код изјашњења упозорити окривљеног да може ангажовати браниоца, па уколико се окривљени изјасни да браниоца неће ангажовати, а ради се о обавезној одбрани, суд ће окривљеном поставити браниоца по службеној дужности.

3. Да ли за време које осуђени проводи на издржавању казне затвора по пресуди која је раније дошла на извршење, теку рокови релативне застарелости извршења казне затвора по пресуди која је касније достављена на извршење, а након достављања касније пресуде од стране суда извршења установи у којој казна треба да се издржи, у смислу члана 107. став 3. ЗКП?

За време које осуђени проводи на издржавању казне затвора по пресуди која је раније достављена на извршење, не теку рокови релативне застарелости извршења казне затвора по пресуди која је касније достављена на извршење од стране суда извршења, установи у којој казна треба да се изврши.